

Det hendte i 1998

En årskavalkade trykket i Årbok for Den norske kirke

JANUAR 1998

5

Biskop Odd Bondevik, Molde, får flest stemmer (192 førstestemmer og 302 totalt) i avstemningsrunden blant menighetsråd, prester, proster og professorer om å bli ny biskop i Oslo. Praktikumsrektor Gunnar Stålsett kommer på annenplass med 136 førstestemmer og 220 totalt og domprost Ole Chr. Kvarme på tredjeplass med 45 førstestemmer og 277 stemmer totalt.

21

Professor Ernst Baasland ordineres i Ullern kirke i Oslo til prest i Den norske kirke - fire dager før han vigsles til biskop i Stavanger domkirke. Biskop Andreas Aarflot ordinerer og vigsler Baasland.

25

Professor Ernst Baasland, Oslo, vigsles til biskop i Stavanger bispedømme. For første gang siden 1925 skjer vigslingen i Stavanger domkirke, og for første gang i Norge deltar en anglikansk biskop med håndspåleggelse ved vigsling av en luthersk biskop. Biskop Andreas Aarflot leder vigslingsgudstjenesten.

FEBRUAR 1998

13

Ordførere i kommuner i Borg arrangerer "høring" om utnevning av ny biskop i bispedømmet.

Tidligere forstander ved Diakonhjemmet, Geir Gundersen, blir ny generalsekretær i Blå Kors.

Biskop Andreas Aarflot nekter å vigsle en diakon som i samtale med biskopen forteller at han lever i samboerskap uten å være gift.

12

Kirkerådet går inn for biskop Odd Bondevik, Molde, som ny biskop i Oslo, mens domprost Ole Chr. Kvarme, Oslo, kommer på annenplass og praktikumsrektor Gunnar Stålsett, Oslo, på tredjeplass. Bondevik får sju bispesstemmer som førstekandidat, mens fire biskoper gir sin førstestemme til Stålsett.

13

Kirkerådet oppnevner et stat/kirkeutvalg med 18 medlemmer og sokneprest Trond Bakkevig som leder. Utvalget som har et bredt mandat, skal legge fram sin innstilling våren 2001. Kirkerådet vedtar at Kirkemøtet 1999 legges til Trondheim med Erkebispegården som møtested.

18-22

50 representanter for urfolk fra hele verden deltar på konsultasjon om spiritualitet og rettigheter, i Karasjok i regi av Kirkenes Verdensråd, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. På avslutningsdagen vedtas "Karasjok-erklæringen".

20

Kirkerådet fordeler 13,5 millioner kroner fra Opplysningsvesenets Fond for 1998 til kirkelige tiltak.

MARS 1998

Landsstyrene i Indremisjonsselskapet og Santalmisjonen vedtar fusjon. Endelig avgjørelse skjer på generalforsamlingene i de to organisasjonene.

27

Praktikumsrektor Gunnar Stålsett utnevnes til biskop i Oslo bispedømme etter Andreas Aarflot. Det skjer mot kirkestatsråd Jon Lilletun og de øvrige KrF-statsråders stemmer. Statsminister Kjell Magne Bondevik har erklært seg inhabil fordi han er fetter til en av kandidatene.

30. mars-2. april

Bispemøtet vedtar å flytte sekretariatet fra Oslo bispegård til Kirkens Hus i Underhaugsveien 15.

APRIL 1998

2

Justisminister Aud-Inger Aure kunngjør at ca. 200 asylsøkere fra hjemland som ikke aksepterer å få dem tilbake, får varig opphold i Norge. Det gjelder hovedsakelig jugoslaviske borgere fra Kosovo.

3

Borg bispedømmeråd nominerer følgende fire kandidater til ny biskop i Borg bispedømme etter Even Fougner, som fratrer 1. august: Generalsekretær Tor B. Jørgensen, Stavanger, domprost Ole Chr. Kvarme, Oslo, sokneprest Bjørn Sandvik, Oslo, og professor Olav Skjevesland, Oslo.

17

Mellomkirkelig råds kirkeasylutvalg legger fram sin innstilling "Kirkeasyl - erfaringer, dilemmaer og veien videre". Utvalget med biskop Ola Steinholt som leder har sett på menighetenes erfaringer med kirkeasyl siden 1993. Utvalget sier nei til klare retningslinjer, men gir flere råd til menighetene.

26

Bierna Bientie innsettes som den første prest for sørsamer. Innsettelsen skjer ved Nidaros biskop Finn Wagle i Snåsa kirke.

MAI 1998

4

Formann i Norsk Luthersk Misjonssamband, bonde Johannes Samnøy (61), omkommer i en gravemaskinulykke i hjembygda Fusa.

7

Den økumeniske hovedkomiteen for Jubileum 2000 presenterer opplegget for den kirkelige feriringen av 2000-årsskiftet.

8

Domprost Ole Chr. Kvarme (50) vinner den kirkelige avstemningsrunden ved bispevalget i Borg. Han får 200 førstestemmer, mens generalsekretær Tor B. Jørgensen (53) får 68, professor Olav Skjevesland (56) får 54 og vikarprest Bjørn Sandvik (60) får 34 førstestemmer.

20

Kirkerådet følger opp et Kirkemøtevedtak fra 1996 og holder et dialogmøte med representanter for organisasjoner som fortsatt kjemper mot kvinners prestatetjeneste i Den norske kirke.

24

Gunnar Stålsett vigsles til biskop i Oslo av sin forgjenger Andreas Aarflot.

JUNI 1998

4

Kirkerådet går inn for domprost Ole Chr. Kvarme som ny biskop i Borg, med professor Olav Skjevesland på andre plass og generalsekretær Tor B. Jørgensen på tredje plass.

14

Andreas Aarflot holder avskjedsgudstjeneste etter 21 år som biskop i Oslo. HKH Kronprins Haakon er til stede.

18

Domprost Ole Chr. Kvarme utnevnes i statsråd til ny biskop i Borg etter Even Fougner.

25-26

Ungdommens Kirkemøte holdes for andre gang - I Erkebispegården i Trondheim.

29

Lærenemnd for Den norske kirke holder konstituerende møte på Sola Strandhotell. Professorene Torleiv Austad og Turid Karlsen Seim velges til henholdsvis leder og nestleder.

JULI 1998

2

Kirkeminister Jon Lilletun varsler på en pressekonferanse at han vil gå til avskjedssak mot

sokneprestene Olav Berg Lyngmo i Kautokeino og Arne Thorsen i Gamvik, som har frasagt seg biskop Ola Steinholt's tilsyn på grunn av biskopens syn i homofilisaken. Lilletun vil be Bispemøtet om å utrede spørsmålet om alternativt tilsyn.

30

Agder bispedømmeråd nominerer følgende kandidater som ny biskop i Agder: Professor Jan-Martin Berentsen, stiftskapellan/rådgiver David Gjerp, prost Jan Otto Kvalheim, stiftskapellan/rådgiver Egil Morland, og professor Olav Skjevesland. Det vekker reaksjoner at domprost Jan A. Erichsen i Kristiansand ikke er blant de nominerte.

AUGUST 1998

1

Gunnar Stålsett tiltrer som biskop i Oslo bispedømme.

Andreas Aarflot går av med pensjon fra embetet som biskop i Oslo bispedømme.

Even Fougner går av med pensjon fra embetet som biskop i Borg bispedømme.

11-15

Oslo-konferansen om religions- og livssynsfrihet holdes i Oslo. Konferansen støtter arbeidet for å beskytte mot religiøs intoleranse og diskriminering. FN's høykommisær for menneskerettigheter, FN's spesialrapportør for religiøs intoleranse og diskriminering deltar sammen med ledende religiøse ledere fra hele verden. Arrangør er Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i samarbeid med The Tandem Project i USA.

SEPTEMBER 1998

9

Mellomkirkelig råd vedtar på et møte i Oslo en uttalelse om Jerusalem som en åpen by for alle.

9

Samisk kirkeråd vedtar på et møte i Lebesby en uttalelse om bruk av beiteområder og rovdyrplagen i de sørsamiske områdene.

14

Olav Skjevesland får flest stemmer ved avstemningen til ny biskop i Agder - 185 førstestemmer og i alt 304 stemmer. På andreplass kom domprost Jan A. Erichsen, som ikke var nominert av bispedømmerådet - han fikk 101 førstestemmer og i alt 160 stemmer. På tredjeplass kom rådgiver/stiftskapellan David Gjerp med 55 førstestemmer og 248 stemmer totalt.

17

Kirkerådet går inn for professor Olav Skjevesland som ny Agder-biskop. På andreplass kommer domprost Jan A. Erichsen og på tredjeplass stiftskapellan/rådgiver David Gjerp.

20

Domprost Ole Chr. Kvarme vigles til ny biskop i Borg etter Even Fougner. Vigslingen skjer ved fungerende preses Finn Wagle under en gudstjeneste i Fredrikstad domkirke. Kong

Harald V deltar.

24

Bevilgningene til Den norske kirke på lokalplan er redusert fra 1997 til 1998 og lønnsoppgjøret er en av årsakene til nedgangen, viser en økonomiutredning fra Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon.

28

Biskop Finn Wagle sier på et møte i Noregs mållag at den ledende biskop i Norge og Kirkemøtet bør ha sitt faste tilhold i Trondheim. Nidaros er det åndelige sentrum i Norden, sier Wagle.

OKTOBER 1998

4

Biskop Gunnar Stålsett tar i et intervju i Aftenposten til orde for å gjeninnføre skriftestolen som forsvant i den lutherske kirke med reformasjonen. Stålsett ønsker også å ha regelmessige skriftemålgudstjenester med absolusjon - syndsforlatelse - og nattverd i en av kirkene i Oslo sentrum.

4

Helge Hognestad forretter gudstjenesten i Ljørdalen kirke i Trysil som prestevikar - ni år etter at han ba om å bli fritatt for ordinasjonsløftet i Den norske kirke. Det er biskop Rosemarie Køhn som har engasjert Hognestad.

5

Statsbudsjettet for 1999 legges fram med forslag om ni millioner kroner til prestevikarmidler, men ingen nye kirkelige stillinger.

7

Bispemøtet 1.-7. oktober velger Møre biskop Odd Bondevik som ny preses etter Andreas Aarflot, som 1. august gikk av med pensjon fra embetet som Oslo biskop. Valget skjer for første gang for fire år. Nord-Hålogaland biskop Ola Steinholt velges til visepreses for to år. Bispemøtet vedtar å gå over fra to til fire årlige møter. Biskopene mener den økonomiske situasjonen i kirken er uholdbar og krever 71 millioner kroner mer enn regjeringen foreslår i statsbudsjettet.

8

Lærenemnda for Den norske kirke vedtar å behandle saken om prost Asle Dingstads fraskrivelse av sin biskops tilsyn på bakgrunn av homofilisaken. Det skjer etter anmodning fra Tunsberg biskop Sigurd Osberg. Nemnda avviser en anmodning fra Hamar biskop Rosemarie Køhn om å vurdere grunnlaget for kapellan Siri Sundes prestatetjeneste i Den norske kirke etter inngåelse av partnerskap.

9

Profesor Olav Skjevesland utnevnes til ny biskop i Agder bispedømme etter Halvor Bergan, som går av ved årsskiftet.

NOVEMBER 1998

8-13

Det første Kirkemøtet i en ny fireårsperiode åpner med fokus på åndelig fornyelse - både i den 8. og siste åpningstale av Kirkerådets leder Oddbjørn Evenshaug og i generaldebatten etterpå. I sitt hovedforedrag gikk biskop Gunnar Stålsett ut mot kirkens behandling av taterne. Kirkemøtets ønske om forsoning med taterne skar seg på grunn av endringer i forslaget til uttalelse ved avslutningen av møtet.

Kong Harald besøker Kirkemøtet og hans tale blir tolket som en klar holdning mot aktiv dødshjelp. Adjunkt Gunvor Kongsvik velges til ny leder i Kirkerådet etter Oddbjørn Evenshaug, professor Tormod Engelsen til leder i Mellomkirkelig råd etter Sigun Møgedal, mens assisterende fylkeslege Ole Mathis Hetta gjenvelges som leder i Samisk kirkeråd.

25

Kirkeminister Jon Lilletun sier ja til å betale 7,5 millioner kroner til Kopinor for ulovlig kopiering i Den norske kirke de siste tre årene. Kopinor-forhandlingene har vart i 12 år. En ny avtale innebærer at menighetene skal betale mellom 1,6 og 2 millioner kroner årlig for å kopiere fra tekster og sangbøker.

DESEMBER 1998

Landssekretær Kåre Rune Hauge innsettes som ny generalsekretær i Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag etter Jens Petter Johnsen, som blir sokneprest.

I Kristiansand forhørsrett er den tidligere soknepresten i Oddernes menighet dømt til ti måneders fengsel - fire av dem ubetinget - for underslag av vel 500.000 kroner av menighetens penger.

Santalmisjonens generalsekretær Torbjørn Lied tilsettes som ny sokneprest i Oddernes i Kristiansand.

4

Feltprost Olav Dag Hauge utnevnes til ny domprost i Oslo etter Ole Chr. Kvarme, som er blitt ny biskop i Borg.

Professor dr. theol. Geir Hellemo ved Teologisk fakultet ved Universitetet i Oslo tilsettes som ny rektor ved Det praktisk-teologiske seminar ved Universitetet i Oslo etter Gunnar Stålsett, som er blitt biskop i Oslo.

3-14

Kirkenes verdensråd holder sin åttende og hittil største generalforsamling i Harare i Zimbabwe med over 4.000 deltakere. Generalforsamlingen preges av 50-årsjubileet for den økumeniske bevegelse og Menneskerettighetserklæringen. Sokneprest Trond Bakkevig velges til Den norske kirkes representant i sentralkomiteen for sju år. I siste periode har lege Anne Tveter og avdøde biskop Bjørn Bue vært medlemmer av sentralkomiteen.

10

I budsjettdebatten ber et samlet Storting regjeringen om å legge fram en vurdering av kirkens økonomiske situasjon etter innføring av ny kirkelov.

18

Representanter for lutherske kirker og organisasjoner samles i Oslo til konstituerende møte i nasjonalkomiteen for Det Lutherske Verdensforbund i Norge.

18

Den første konfirmantbok på nordsamisk - "Oktavuohta?" - utkommer.

21

Bind 3 av Norsk Kantoribok legges fram og markerer at arbeidet til Liturgikommisjonen av 1965 er avsluttet. Etter mer enn 30 års arbeid er revisjonen av Den norske kirkes bøker for gudstjenestebok ferdig - blant dem Norsk Salmebok, Gudstjenesteboken, Koralboken og Salmer 1997.

21

Justisminister Aud-Inger Aure gir kirkeasylanter og asylsøkere amnesti fra julaften formiddag til tredje juledag.

31

Halvor Bergan går av med pensjon etter 15 år som Agder biskop